

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА О КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У НАСТАВНИЧКО ЗВАЊЕ

Изборно веће Филозофског факултета Универзитета у Београду изабрало нас је на својој VIII редовној седници, одржаној 29. септембра 2016. године, у комисију за припрему извештаја о кандидатима који ће се пријавити на конкурс за избор у звање редовног професора за ужу научну област Општа психологија са пуним радним временом, на неодређено време. На основу увида у конкурсни материјал, комисија подноси Већу следећи извештај.

На конкурс објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање „Послови“ 28. 09. 2016. године пријавио се један кандидат, **др Василије Гвозденовић**, ванредни професор на Одељењу за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Кандидат је поднео пријаву, биографију и библиографију.

Василије Гвозденовић (1971) уписао је студије на Одељењу за психологију Филозофског факултета 1992. године, где је дипломирао 1998. године. 2001. године изабран је за асистента-приправника на Одељењу за психологију Филозофског факултета. На истом факултету одбранио је магистарски рад под насловом *Микрогенетичка анализа перцепције амодалних контура* 2002. Те године Гвозденовић је изабран и у звање асистента на Одељењу за психологију. Докторску дисертацију под насловом *Просторно временски чиниоци перцепције илузорних контура* одбранио је 2004. године на Филозофском факултету. Исте године Гвозденовић је промовисан у звање доктора наука на Универзитету у Београду и унапређен у звање доцента на свом матичном, Филозофском факултету. За ванредног професора изабран је 1. 11. 2011. године, на матичном факултету.

Гвозденовић је током основних студија психологије започео свој истраживачки рад као демонстатор на предмету *Општа психологија I* у оквиру Лабораторије за експерименталну психологију Филозофског факултета 1996. године. Његова рана научна интересовања била су смештена у оквир предмета на коме је ангажован као демонстатор и везана су за област визуелне перцепције и когнитивне психологије. Прве научне радове (излагања на научним скуповима) објавио је као апсолвент на скупу *Емпиријска истраживања у психологији*, 1997. године. Након дипломирања, своја прва педагошка искуства стиче предајући психологију у музичкој школи „Станковић“ током 1998/1999.

године и у XII гимназији током 2000. године. Од јуна 2001. године, Гвозденовић је запослен на Одељењу за психологију Филозофског факултета као асистент-приправник на предмету *Општа психологија I*. Након реформисања студијског програма 2006. године изводи наставу четири предмета. На првој години студија психологије предаје *Когнитивну психологију* (са проф. др Александром Костићем) и *Мотивацију и емоције* (са проф. др Слободаном Марковићем), на модулу (истраживачки смер) самостално предаје *Експерименталне методе и технике*, док на докторским студијама, такође самостално, води курс *Когниција II* (области: визуелна пажња, меморија и мишљење). Од школске 2015 – 2016. године, заједно са проф. др Јованом Мирићем, на докторским студијама психологије изводи курс *Емоције и емоционални развој*. Оцене које је кандидат добијао у вредновању наставе и педагошког рада од стране студената крећу се у распону 3,61-5,00, просечно 4,25. У досадашњој каријери, био је ментор више завршних, дипломских и мастер радова, члан комисија за одбрану магистарских и докторских теза. Ментор је једног докторског рада који је одбрањен 2015. године, док је израда три рада у којима је такође ментор у току.

На Одељењу за психологију укључен је у већи број активности од којих посебно треба истаћи континуиран рад на састављању теста знања за пријемни испит, учешће у комисијама Филозофског факултета и учешће у организацији скупа *Емпиријска истраживања у психологији*. У периоду од 2009. до 2012. године био је представник Одељења за психологију у Савету Филозофског факултета и истовремено представник Филозофског факултета у Већу групације факултета друштвено–хуманистичких наука Универзитета у Београду. У периоду од 2012. до 2015. године обављао је дужност продекана за финансије Филозофског факултета.

Гвозденовић је током своје досадашње каријере био ангажован као истраживач на пројекту *Министарства науке и животне средине ОН 149039* у периоду од 2005 до 2010. године. У истом својству ангажован је на текућем пројекту *ОН 179033 Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије* (2011 –). Један је од носилаца пројекта *Course Development Program+ No.035/2006* додељеног 2006. од стране *WUS Austria* којим је подржано, академски и технички, увођење курса „Експерименталне методе и технике” у програм студија психологије. Током школске 2013/2014. године учествује у стварању нове научне јединице Филозофског факултета *Лабораторије за неурокогницију и примењену когницију*, званично основане 2. октобра 2014. године, а потом постаје члан њеног научног савета.

Сумарни преглед структуре Гвозденовићевих научних радова које је објавио до избора у звање ванредног професора и након тог избора може се пронаћи у сажетку приложеном уз овај извештај. Списак са категоријама Гвозденовићевих научних радова који га квалификују за звање редовног професора приложен је у додатку извештаја у табели какву садржи *Образац за евидентирање остварених резултата наставника/сарадника који се предлаже за избор у звање*. У наставку биће приказани делови Гвозденовићеве научне продукције који на

најбољи начин илуструју његова научна интересовања и резултате у периоду од избора у звање ванредног професора.

Гвозденовић је објавио већи број научних радова који се тематски могу груписати у три целине. Прва целина се односи на визуелно опажање форме. Тема рада *Role of symmetry and simplicity in shape disruption perception tasks* (2012, са М. Милисављевић и С. Марковић) била је улога симетрије и једноставности приликом опажања и визуелног претраживања сложенијих форми. Показало се да испитивана својства имају свој препознатљив статус чиниоца визуелне претраге сложених визуелних конфигурација. У оквиру самосталног прегледног чланка под насловом *Проблем везивања и опажање илузорних контура: стимулус, пажња, свест* (2015), Гвозденовић сумира и критички разматра најзначајније налазе који говоре о спрези визуелне пажње, опажања објеката и проблема везивања визуелних целина. У та разматрања уткани су и налази до којих је дошао властитим истраживањима.

Други скуп питања којима се Гвозденовић бави у свом истраживачком раду односи се на проучавање визуелне претраге и одређених аспеката когнитивне обраде писаног језика. Неке проблеме визуелне претраге кандидат је истраживао користећи стандардни сликовни материјал (*Is attention necessary in perception*, 2013, са С. Боројевић). Специфични скуп питања у оквиру овог правца Гвозденовићевих интересовања обрађен је у радовима посвећеним проблему визуелног претраживања речи српског језика. Теме из овог скупа третиране су у чланцима, саопштењима и поглављу *Базични процеси при читању: визуелна претрага речи* објављеном у оквиру зборника радова посвећеног психологији читања (2013). Експериментално проучавајући ефекте чинилаца као што су својства писма (ћирилица или латиница), лексикалност и фреквенција речи у српском језику на извођење задатка визуелне претраге, Гвозденовић је установио неколико занимљивих налаза. Узети скупа, они говоре о томе да се визуелна претрага речи одвија на начин нешто другачији од претраге чисто визуелних стимулуса који немају значење јер речи не „искачу“ (pop out effect) из скупа језичких дистрактора. Из овог налаза индиректно следи да се речи, чак и у једноставном задатку визуелне претраге – читају. Гвозденовићеви подаци о томе да писмо нема утицаја на визуелну претрагу речи лепо се уклапају у корпус налаза који говоре о практично еквивалентности два писма српског језика, почев од радова Бујаса из тридесетих година, па до налаза Огњеновића, Костића, Рота, Лукателе, са краја седамдесетих и почетка осамдесетих прошлог века. Специфична својства српског језика, двописменост, богата инфлекциона морфологија и хомографија искоришћена су у раду *Semantic similarity influences early morphological priming in Serbian: A challenge to form-then-meaning accounts of word recognition* (2012, са L. Feldman, A. Kostić, P. O'Connor и P. M. del Prado Martin) да би се креирала експериментална ситуација за проверу одређених спорних налаза о односу обраде морфолошких и семантичких својстава речи у енглеском језику. Ти налази доводе у питање

тезу да су ефекти ране морфолошке фацитације, констатовани у задатку маскирано примованог лексичког одлучивања, искључиво морфолошког порекла, односно да потичу искључиво од морфолошке сличности, то јест слагања примова и мета, а да при томе значење, односно њихов семантички однос, не игра улогу. Резултати добијени на српском пружају потпору другачијем погледу на препознавање појединачних речи, јер сугеришу да значење морфолошких примова, независно од њихових ортографских и неких других својстава, игра улогу већ најранијим фазама когнитивне обраде речи-мета. Овај рад представља вредан допринос врло живој, широј психолингвистичкој дебати о томе може ли когнитивна обрада морфологије бити независна од обраде семантике.

Теме на којима Гвозденовић ради у најскоријем периоду спадају у област суђења и доношења одлука. Једна из овог скупа тема којом се бавио Гвозденовић са својим сарадница јесу ментални рачуни (*Testing the house money effect in a quiz show: mental accounting and asset integration*, 2014, са В. Стајкић). Вешто комбинујући податке о понашању људи у реалним условима одлучивања под (финансијским) ризиком, прибављене анализом понашања учесника у једном тв квизу, са понашањем испитанка у експериментално симулираним условима аналогним оним у којима су се нашли учесници квиза, чему је додата још једна варијабла, испоставља се критична за понашање под финансијским ризиком – субјективна процена властитог имовног стања – аутори су били у позицији да изведу низ закључака о чиниоцима који утичу на понашање људи у анализираној ситуацији одлучивања. Ако треба издвојити главни закључак овог истраживања, то би могао бити да се људи у условима одлучивања под финансијским ризиком не руководе примарно апсолутним вредностима добитка, већ теже да вредност добитка интегришу у ментални рачун на основу кога процењују властито материјално стање, па да онда на основу менталног рачуна успоставе референтну тачку за своје понашање у овом домену одлучивања. Истраживањем које је обрађено у раду *Uticaј nivoa verovatnoće na efekat okvira pri referentnoj tački gubitka* (2016, са К. Дамњановић) испитани су ефекти манипулације вероватноћом губитка на ефекат оквира у симулираном задатку игре на срећу. Резултати до којих су дошли аутори могу се тумачити у прилог моделу одлучивања који даје теорија кумулативних изгледа.

Уџбеник *Методe и технике у експерименталној психологији* (2016) за курс „Експерименталне методе и технике“ акредитован на основним студијама Одељења за психологију, који је осмислио и који низ година самостално води кандидат, садржи скуп препознатљивих тема из експерименталне психологије које до појаве ове књиге нису биле темељно приказане као једна целина у литератури на српском језику. Теме заступљене у овој публикацији укључују разматрање основних појмова експерименталне психологије, архитектуре психолошких експеримената, формирања и провере хипотеза, креирања експерименталних нацрта и објављивање експерименталних извештаја. Ваља истаћи засебно поглавље посвећено експерименталним поступцима којем Гвозденовић даје посебан ауторски допринос нудећи

конкретна решења за сачињавање и примену експерименталних бихејвиоралних поступака у експерименталним обрасцима као што су задаци лексичког одлучивања, верификације, претраживања, процењивања и други. Поред ових, кандидат је у својој књизи обрадио и проблем моралних аспеката психолошких експеримената тако што је анализирао скуп питања која привлаче све више пажње психолога, попут етике истраживања, проблема обмане, анонимност и поверљивост прикупљених података. У оквиру истог поглавља дате су и конкретне препоруке за контролу, предупредивање и превазилажење етичких проблема у експерименталним психолошким истраживањима.

У зборнику радова *Различити аспекти проблема менталних репрезентација* (2016) кандидат као уредник, скупа са две групе аутора, разматра значајно питања савремене когнитивне психологије, неуронаука, али и философије ума и онтологије апострофирано у наслову зборника. Једну целину књиге чини философска расправа усредсређена на сам појам менталних репрезентација, потом и на проблеме интенционалности, физикализма и потенцијалних доприноса које тополошки приступ нуди сагледавању централне теме издања. На овај сегмент течно се надовезују радови који садрже анализу неуралних корелата семантичке меморије и стицања појмовног знања. Остатак књиге посвећен је проблемима менталних репрезентација са којима се сусрећу и које обрађују истраживачи у областима развојне психологије, психологије учења, психологије одлучивања, као и социјалне психологије. Ово издање представља хвале вредан пример сарадње групе когнитивних психолога и философа заинтересованих за различите аспекте једне значајне научне теме коју деле.

Прегледом Гвозденовићеве научне продукције током периода од избора у звање ванредног професора 2011. године може се констатовати да кандидат у потпуности задовољава како *Критеријуме за стицање звања наставника на Универзитету у Београду*, тако и *Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета*, када се ради о избору у звање редовног професора. Гвозденовићев радови спадају у категорије М21, М23, М24, М51, М53, М45, М33, М63 и М49 дефинисане *Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије*. Увид у садржај Гвозденовићевог научног рада сведочи о томе да је у свакој од својих области интересовања успео да оствари допринос достојан звања за које га предлагемо. Поред резултата у научном раду, у прилог предлогу за унапређење кандидата треба истаћи и вишегодишњу посвећеност деловању Одељења за психологију и Филозофског факултета у целини, као и вредновање његовог педагошког рада од стране студената.

Уверени смо да наш извештај садржи све аргументе који су потребни Изборном већу Филозофског факултета да упути предлог Већу друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду да др Василије Гвозденовић буде изабран у звање редовног професора.

Чланови комисије:

др Дејан Лаловић, редовни професор
Одељење за психологију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду

др Александар Костић, редовни професор Филозофског факултета у пензији

др Бојана Шкорц, редовни професор
Факултет ликовних уметности, Универзитет уметности у Београду

ДОДАТАК

Списак Гвозденовићевих научних радова након избора у звање ванредног професора предочен у табели *Минимални критеријуми у области научно-истраживачког рада за избор у звање редовног професора у пољу друштвено-хуманистичких наука (са категоријама које прецизира Правилник Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС)*

1.	научна монографија/књига односно уџбеник или критичка монографска публикација	Гвозденовић, В. (2016). Методе и технике у експерименталној психологији / <i>Академска мисао</i> , Београд. Карактера: (252711), број слика: (16), табела (2). ISBN: 978-86-7466-604-3 Рецензенти: др Вања Ковић и др Страхиња Димитријевић (некатегорисано)
2.	најмање два рада објављена после избора у звање ванредног професора у научним часописима са SCI, AHCI, ERIH или листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета,	Feldman, L. B., Kostić, A., Gvozdenović, V. , O'Connor, P., & del Prado Martin, P. M. (2012). Semantic similarity influences early morphological priming in Serbian: A challenge to form-then-meaning accounts of word recognition. <i>Psychonomic Bulletin and Review</i> , 19 (4), 668-676. DOI: 10.3758/s13423-012-0250-x. (M21) Milisavljević, M., Marković, S., & Gvozdenović, V. (2012). Role of symmetry and simplicity in shape disruption perception tasks. <i>Психологија</i> , 45 (1), 5-22. DOI: 10.2298/PSI1201005M (M23)
	или	
	најмање три рада објављена у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком.	Gvozdenović, V. & Damnjanović, K. (2016). Uticaj nivoa verovatnoće na efekat okvira pri referentnoj tački gubitka. <i>Применјена психологија</i> , 9 (1), 83-100. DOI:10.19090/pp.2016.1.83-100 (M24)
	или	
	један рад у часопису са SCI листе, односно у часопису са SSCI, AHCI, ERIH или листе престижних светских часописа за поједине научне области коју утврђује Универзитет на предлог факултета и два рада објављена у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком.	Borojević, S., & Gvozdenović, V. (2013). Is attention necessary in perception? <i>Сувремена психологија</i> , 16, (2), 171-184. ISSN 1331-9264 UDK: 159.9 (M23)
3.	најмање два рада објављена након избора у звање ванредног професора у водећем	Гвозденовић, В. (2015). Проблем везивања и опажање илузорних контура: стимулус, пажња, свест. <i>Трећи</i>

	часопису националног значаја у одређеној научној области	<p>програма, 161-162, 25-35. ISBN: 159.937.52.072:165.194 (M51)</p> <p>Stajkić, B. & Gvozdenović, V. (2014). Testing the house money effect in a quiz show: mental accounting and asset integration. <i>Primenjena psihologija</i>, Vol. 7 (2), 189-202. UDK: 159.92 (M24)</p> <p>Гвозденовић, В. (2013). Базични процеси при читању: визуелна претрага речи. Поглавље у <i>Теоријски и примењени аспекти психологије читања</i> (стр. 43—65). Уредио: Д. Лаловић, Институт за психологију, Универзитет у Београду, Филозофски факултет. ISBN: 978-86-7466-485-8 (M45)</p> <p>Kovalj, A., Dimitrijević A., & Gvozdenović V. (2012). Pismo i leksikalnost kao svojstva vizuelne pretrage reči. <i>Radovi</i>, 15, (2012). 65-83. UDK 159.922.72:8123 (M53)</p>
4.	најмање два рада са међународног научног скупа објављена у целини	<p>Lalović, D. & Gvozdenović, V. Aging memory is <i>not</i> a limiting factor for lifelong learning. <i>BCES, Conference Books</i>, Vol. 13, 333-338, Sofia, Bulgaria, 2015. ISSN 1314-4693 ISBN 978-954-92908-6-8 (M33)</p> <p>Gvozdenović, V. & Milisavljević, M. Testing load theory of attention: ignoring the irrelevant distractor. <i>European Conference on Visual Perception</i>, Belgrade, Serbia, 2014, 203-212. <i>Radovi</i>, DOI 10.7251/RAD1622012G (M33)</p>
5.	најмање два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини	<p>Шокчевић, Т., Димитријевић, С., и Гвозденовић, В. Визуелна претрага речи. <i>Емпиријска истраживања у психологији</i>, Београд, 2013 (11-33). <i>Radovi</i>, UDK 811.163.4135:003.349:003.344 (M63)</p> <p>Гвозденовић, В. Има ли експериментална психологија алтернативу? <i>Стање и перспективе истраживања у хуманистичким и друштвеним наукама</i>, Бања Лука, 2015 (у штампи, потврду издавача прилаже кандидат уз библиографију) (M63)</p>
	или	
	један рад са научног скупа националног значаја објављена у целини и уређивање тематског зборника радова односно	

	часописа	
6.	уређивање тематских зборника радова/часописа	Гвозденовић, В. (2016). Различити аспекти проблема менталних репрезентација / <i>Академска мисао</i> , Београд. Број страна 225, карактера: (482698), број слика: (6), табела (1). ISBN: 978-86-7466-598-5 Рецензенти: проф. др Живан Лазовић и проф. др Александер Бауцал (М49)
7.	чланство у уређивачким одборима домаћих и међународних часописа, скупова и струковних удружења, или предавање по позиву на универзитетима у инострани	Часопис <i>Радови</i> , члан уређивачког одбора Организациони одбор скупа <i>Емпиријска истраживања у психологији</i> (2005-2009) Друштво психолога Србије (члан)